

Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan työelämätoimikunnan tilannekuva v. 2022–2023

Työelämätoimikunta on laatinut tilannekuvan toimialansa tutkintojen näyttöjen toteutuksen ja osaamisen arvioinnin laadusta. Työelämätoimikuntien tehtäviin kuuluu tuottaa vuosittain tietoa ammatillisen koulutuksen näyttöjen toteutuksen ja osaamisen arvioinnin laadusta omalla toimialallaan (Valtioneuvoston asetus ammatillisesta koulutuksesta 673/2017). Tätä tehtävää varten työelämätoimikunnilla on ollut käytössään seuranta-, arviointi- ja palautetietoa muun muassa Opetushallinnon tilasto-, ohjaus- ja säätelypalvelusta ja kansallisesta KOSKI-tietovarannosta. Vuoden 2022 suoritustiedot on annettu toimikuntien käyttöön vuoden 2023 keväällä. Tämän ajankohdan jälkeen KOSKI-dataan tehty oppilaitosten tekemät mahdolliset korjaukset eivät näy tässä tilannekuvassa. Sama koskee vuoden 2023 suoritustietojen tilastotietoja, jotka on poimittu KOSKI-tietokannasta 2024 alkuvuodesta. Tarkistettavat suoritustiedot julkaistaan myöhemmin Opetushallinnon tilastopalvelussa Vipunen.fi -sivustolla. Tilannekuvassa käytetyt tiedot on poimittu KOSKI-tietokannasta suoraan siinä muodossa kuin oppilaitokset ovat ne ilmoittaneet. Tilastot voivat sisältää puutteellisia tai virheellisiä tietoja. Esimerkiksi teknisien syitten takia kaikki oppilaitosten omiin opintohallintojärjestelmiin kirjatut tiedot eivät ole siirtyneet KOSKI-tietokantaan oikein, jolloin tieto tilastoituu ”ei tietoa”/”ei ilmoitettu” -kohtien alle. Siirtymäajalla olevat tutkinnot eivät sisälly määrällisiin tietoihin. Koulutuksen järjestäjien järjestämisluvista koulutuksen järjestäjien aktiivisuus määritellään sillä, onko koulutuksen järjestäjältä kirjautunut tutkintojen tai tutkinnon osien suorituksia joko 2022 tai 2023 toimikunnalle toimitetun KOSKI-datan perusteella. Lähdemateriaalina on ollut esimerkiksi toimikuntien vierailukäyntiraportit, oikaisupyynnöt ja lausunnot.

Tutkintojen ja tutkinnon osien suoritustiedot

	2022	2023	2022	2023
Tutkintojen ja tutkinnon osien suoritukset	koko tutkinto	koko tutkinto	tutkinnon osat	tutkinnon osat
Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perustutkinto	877	739	11 881	11 065
Kotityöpalvelujen osaamisala	76	69		
Toimitilahuollon osaamisala	343	290		
Kiinteistönhoidon osaamisala	438	363		
Kiinteistönhoidon osaamisala, Toimitilahuollon osaamisala	2	1		
Toimitilahuollon osaamisala, Kotityöpalvelujen osaamisala	1	4		
Ei tietoa	17	16		
Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan ammattitutkinto	1 496	1 365	8 266	8 501
Kotityöpalvelujen osaamisala	49	46		
Kiinteistönhoidon osaamisala	293	281		
Toimitilahuollon osaamisala	1 124	1 224		
Kotityöpalvelujen osaamisala, Toimitilahuollon osaamisala	7			
Ei tietoa	23	10		
Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan erikoisammattitutkinto	135	167	432	540
Yhteensä	2 508	2 271	20 579	20 106

Tutkintojen ja tutkinnon osien määrien kehitys

Koko tutkinnon suoritukset	koko tutkinto		muutos %
	2022	2023	
Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perustutkinto	877	739	-16 %
Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan ammattitutkinto	1 496	1 365	-9 %
Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan erikoisammattitutkinto	135	167	24 %

Tutkinnon osien suoritukset	tutkinnon osat		muutos %
	2022	2023	
Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perustutkinto	11 881	11 065	-7 %
Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan ammattitutkinto	8 266	8 501	3 %
Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan erikoisammattitutkinto	432	540	25 %

Opiskelun tavoitteena tutkinnon osia / tavoitteena koko tutkinto tutkinnon osittain

Opiskelun tavoitteena koko tutkinto (tutkinnon osittain)	2022	2023	muutos %
Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perustutkinto	8 692	8 444	-3 %
Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan ammattitutkinto	7 610	7 846	3 %
Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan erikoisammattitutkinto	403	109	-73 %

Opiskelun tavoitteena tutkinnon osia (tutkinnon osittain)	2022	2023	muutos %
Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perustutkinto	2 489	2 621	5 %
Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan ammattitutkinto	656	655	0 %
Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan erikoisammattitutkinto	29	2	-93 %

Pohdintoja

Vuosi 2022: Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perustutkinto, opiskelun tavoitteena: koko tutkinto 8 692, tutkinnon osa 2 489.

Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan ammattitutkinto, opiskelun tavoitteena: koko tutkinto 7 610, tutkinnon osa 656.

Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan erikoisammattitutkinto, opiskelun tavoitteena: koko tutkinto 403, tutkinnon osa 29.

Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan ammattitutkinnossa on suoritettu paljon tutkinnon osia perussiivouspalvelut (1059) ja työhön opastaminen (673), minkä voi nähdä heijastavan työelämän tarpeita.

Vuosi 2023: Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perustutkinto, opiskelun tavoitteena: koko tutkinto 8 444, tutkinnon osa 2 621.

Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan ammattitutkinto, opiskelun tavoitteena: koko tutkinto 7 846, tutkinnon osa 655.

Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan erikoisammattitutkinto, opiskelun tavoitteena: koko tutkinto 109, tutkinnon osa.

Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan ammattitutkinnossa on suoritettu paljon tutkinnon osia perussiivouspalvelut (1110) ja työhön opastaminen (740), minkä voi nähdä heijastavan työelämän tarpeita.

Tutkintojen ja tutkinnon osien määrien kehitys, muutokset suoritusmäärissä

Vuosi 2022: Vuodesta 2021 vuoteen 2022 puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan tutkinnoissa koko tutkintojen suoritusmäärät ovat laskeneet. Perustutkinnossa suorituksia oli 17,5 % vähemmän, ammattitutkinnossa 3,1 % vähemmän ja erikoisammattitutkinnossa 5,6 % vähemmän.

Osaamisala:	PT:	AT:
kotityöpalvelut	-8,4 %	-68,8 %
toimitilahuolto	-14,7 %	-2,9 %
kiinteistönhoito	-21,9 %	+44,3 %

Perus- ja ammattitutkintojen osaamisaloista vain ammattitutkinnon kiinteistönhoidon osaamisalan suorituksissa on kasvua. Suoritusmäärien kasvua voi selittää mm. kiinteistönhoitoalan asiakkaiden vaatimus työntekijöiden pätevyydestä, jolloin esimerkiksi työnantajat kouluttavat työntekijöitään oppisopimuksella.

Ammattitutkinnon kotityöpalvelujen osaamisalan suoritusmäärien suurta muutosta selittää henkilökohtaisen avustamisen siirtyminen vammaisalan ammattitutkintoon.

Vuosi 2023: Perustutkintojen suoritusmäärät ovat laskussa ja ammattitutkintojen nousussa. Kotityöpalvelujen osaamisalan suoritukset ovat pysyneet samalla tasolla.

Osaamisala:	PT:	AT:
kotityöpalvelut	-7,8 %	-12,5 %
toimitilahuolto	-16,8 %	+8,8 %
kiinteistöhoito	-17,6 %	-3,4 %

Tutkintojen järjestäminen

Järjestämisluvut / Aktiiviset koulutuksen järjestäjät

Tutkinto	Järjestämisluvut 2022	Järjestämisluvut 2023	Aktiiviset järjes- täjät 2022	Aktiiviset järjes- täjät 2023
Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perus- tutkinto	65	65	58	58
Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan am- mattitutkinto	55	55	52	52
Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan eri- koisammattitutkinto	35	35	24	26
EI SISÄLLÄ SIIRTYMÄAJALLA OLEVIA TUT- KINTOJA				

Pohdintoja

Muutokset tutkintojen järjestämisluvien määrässä

Vuosi 2022: Järjestämisluvien määrässä ei muutosta. Tutkintoa myös englannin kielellä tarjoavien koulutuksen järjestäjien määrä on kasvanut kolmella sekä perus- että ammattitutkinnoissa.

Aktiivisia koulutuksen järjestäjiä on perustutkinnoissa yksi vähemmän vuonna 2022 kuin vuonna 2021 ja ammattitutkinnoissa yksi enemmän. Erikoisammattitutkinnoissa ei muutosta.

Vuosi 2023: Järjestämisluvien määrässä ei muutosta vuoteen 2022 verrattuna. Tutkintoa myös englannin kielellä tarjoavien koulutuksen järjestäjiä määrä on noussut kahteentoista. Lupien määrä on kasvanut kahdella perus- että ammattitutkinnoissa (tilanne 25.1.2024).

Aktiivisia koulutuksen järjestäjiä on perus- ja ammattitutkinnoissa ollut saman verran vuonna 2023 kuin vuonna 2022. Erikoisammattitutkinnon aktiivisia järjestäjiä on tullut kaksi lisää vuoteen 2022 verrattuna.

Tutkintojen järjestäminen sekä tutkintojen / tutkinnon osien suoritusten jakautuminen koulutuksen järjestäjien välillä

Vuosi 2022: Suoritusmäärien perusteella puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan tutkinnoissa on muutama iso koulutuksen järjestäjä (70–218 tutkintoa), mutta suurin osa koulutuksen järjestäjistä on keskiuuria (14–69 tutkintoa). Suoritusmääriltään pieniä koulutuksen järjestäjiä on jonkin verran.

Vuosi 2023: Suoritusmäärien perusteella puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perustutkinnoissa on neljä suurta järjestäjää (42–69 tutkintoa), loput keskiuuria tai pieniä järjestäjiä (1–29 tutkintoa). Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan ammattitutkinnoissa hajontaa oli perustutkintoa enemmän. Suuria järjestäjiä oli seitsemän (64–230), keskiuuria kahdeksan (30–53) ja loput toimijat olivat pienempiä järjestäjiä (1–27 tutkintoa). Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan erikoisammattitutkinnoissa korostui yksi suuri toimija (40 tutkintoa). Muilla toimijoilla suorituksia oli (1–21 tutkintoa).

Tutkintojen järjestämisen kattavuus maantieteellisesti ja kielellisesti

Vuosi 2022: Valtaosa tutkinnoista on suoritettu Etelä-Suomessa. Tutkintokielenä on ollut pääosin suomi. Perus- ja ammattitutkinnoissa jonkin verran suorituksia on myös ruotsiksi (2 %) ja englanniksi (0,7 %).

Vuosi 2023: Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perustutkintoa järjestetään kattavasti ympäri suomen. Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan ammattitutkinto painottuu Keski- ja Etelä-Suomeen (Jyväskylästä - Helsinkiin), mutta tarjontaa on läpi suomen. Erikoisammattitutkinnoissa suoritukset painottuvat etelään, mutta tarjontaa löytyy myös Keski- ja Pohjois-Suomesta.

Tutkintojen suorituskielenä on ollut valtaosin suomi. Perustutkinnoista ruotsiksi on suoritettu 2,03 % ja englanniksi 1,22 %. Ammattitutkinnoista ruotsiksi on suoritettu 1,28 % ja englanniksi 2,17 %. Erikoisammattitutkinnon suorituskieli on ollut suomi 100 %.

Näyttöjen toteutuksen ja osaamisen arvioinnin laatu

Näyttöjen suorituspaikkojen jakautuminen 2022*

Tutkinto	työpaikka	oppilaitos	työpaikka ja oppilaitos	ei tietoa
Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perustutkinto	72 %	14 %	4 %	10 %
Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan ammattitutkinto	79 %	2 %	4 %	15 %
Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan erikoisammattitutkinto	82 %	1 %	1 %	16 %

*luvuissa ei ole mukana yhteiset tutkinnon osat ja niiden osa-alueet eikä tunnustetut tutkinnon osat

Näyttöjen suorituspaikkojen jakautuminen 2023*

Tutkinto	työpaikka	oppilaitos	työpaikka ja oppilaitos	ei tietoa
Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perustutkinto	75 %	14 %	3 %	8 %
Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan ammattitutkinto	85 %	2 %	2 %	11 %
Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan erikoisammattitutkinto	93 %	1 %	1 %	5 %

*luvuissa ei ole mukana yhteiset tutkinnon osat ja niiden osa-alueet eikä tunnustetut tutkinnon osat

Ammatillisten tutkinnon osien kaksikantaisuuden toteutuminen arvioinnissa 2022 ja 2023*

Tutkinto	opettaja ja työelämän edustaja 2022	opettaja ja työelämän edustaja 2023	ei tietoa 2022	ei tietoa 2023
Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perustutkinto	80 %	82 %	4 %	2 %
Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan ammattitutkinto	90 %	95 %	5 %	1 %
Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan erikoisammattitutkinto	89 %	99 %	6 %	1 %

*luvuissa ei ole mukana yhteiset tutkinnon osat ja niiden osa-alueet eikä tunnustetut tutkinnon osat

Opiskelijapalautteen keskiarvot* (päättökysely)

Tutkinto	keskiarvo näyttö 2022	keskiarvo näyttö 2023	keskiarvo kaikista kysymysryhmistä 2022	keskiarvo kaikista kysymysryhmistä 2023
Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perustutkinto	4,4	4,4	4,2	4,2
Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan ammattitutkinto	4,7	4,7	4,3	4,4
Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan erikoisammattitutkinto	4,9	4,8	4,5	4,4

* Arviointiasteikko 1-5

Työpaikkakysely 2022–2023*

Tutkinto	keskiarvo 2022	keskiarvo 2023
Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perustutkinto	4,1.	4,1
Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan ammattitutkinto	4,3	4,2

Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan erikoisammattitutkinto	4,2	4,2
--	-----	-----

* Arviointiasteikko 1-5

Työpaikkaohjaajakysely 2022–2023*

Tutkinto	keskiarvo 2022	keskiarvo 2023
Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perustutkinto	4,1	4,2
Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan ammattitutkinto	4,1	4,3
Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan erikoisammattitutkinto	4,2	4,4

* Arviointiasteikko 1-5

Pohdintoja

Näyttöjen suorituspaikkojen jakautuminen

Vuosi 2022: Perus- ja ammattitutkinnoissa näytöt järjestetään pääsääntöisesti työpaikalla. Poikkeustapauksissa, jos ei ole käytössä tarvittavia koneita/laitteita tai näytön edellyttämiä tiloja, näyttö voi olla oppilaitoksen tiloissa. Erikoisammattitutkinnoissa näytöt suoritetaan pääsääntöisesti työpaikalla, ja ne myös tulisivat järjestää aina siellä, missä esihenkilötyö tehdään.

Tutkintojen Ei tietoa -prosenttiosuus herättää edelleen kysymyksiä. Miksi tiedot eivät kirjaudu oikein ja miten tämä saataisiin jakautumaan oikeisiin ryhmiin?

Vuosi 2023: Ei tietoa-osuus on vuonna 2023 pienentynyt, mikä on hyvä suuntaus. Kaikilla tutkintotasoilla näyttöjen suorittaminen työpaikoilla on ilahduttavasti kasvanut vuodesta 2022.

Kaksikantaisuuden toteutuminen

Osuuksissa suunta on hyvä ja oikea. Perustutkinnoissa opettajan ja työelämän edustajan osuus arvioinnissa voisi olla vieläkin korkeampi.

Ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa jakauma on hyvällä tasolla. Hyvää on myös se, että Ei tietoa-osuus on pienentynyt vuonna 2023 kaikilla tutkintotasoilla.

Opiskelijapalaute

Yleisesti

Opiskelijapalautteet ovat hyvällä tasolla. Opiskelijapalautteisiin vastaamiseen tulee panostaa, jotta tulos olisi mahdollisimman kattava ja toimisi myös laadullisessa arvioinnissa koskien kaikkia puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan koulutusta tarjoavia koulutuksen järjestäjiä.

Vuonna 2023 monella koulutuksen järjestäjällä on ollut vastaajia 1–4, jolloin keskiarvoa tms. tietoa ei näy. Perustutkinnoissa tällaisia koulutuksen järjestäjiä on ollut 15 (vuonna 2022 12), ammattitutkinnoissa 15 (v. 2022 viisi), erikoisammattitutkinnoissa 15 (vuonna 2022 myös 15).

Perustutkinto ja ammattitutkinto

- **HOKSin toteuttamisen seuranta ja päivittäminen:** Yleisesti hyvällä tasolla, keskiarvo 4 tai yli, mutta myös hajontaa eri koulutuksen järjestäjien välillä; perustutkinto (2,9–4,9), ammattitutkinto (3,7–4,9). HOKSin tulisi olla keskeinen työväline suunnittelussa, seurannassa ja sitä tulee päivittää opintojen aikana. Sen tulee olla kaikkien osapuolten tiedossa (opiskelija – työpaikkaohjaaja- opettaja/oppilaitos).
- **Opiskelijan hyvinvointi -kysymysryhmä:** Molemmissa tutkinnoissa arviot yleisesti hyvällä tasolla, keskiarvo 4 tai yli, mutta myös tässä hajontaa: perustutkinto (3,1–4,8) ja ammattitutkinto (3,6–4,9) eri koulutuksen järjestäjien välillä.
- **Näytöt -kysymysryhmä:** Molemmissa tutkinnoissa arviot pääosin hyvät. Perustutkinnoissa arvioita myös alle 4 ja hajontaa väittämässä koskien osallistumista näyttöjen suunnitteluun ja näytön vastaavuudesta todellisiin työelämän tehtäviin. Tästä herää kysymys, kuinka hyvin opetushenkilöstö tuntee tämän päivän työelämän vaatimukset ja tehtävät erilaisissa toimintaympäristöissä, ja onko opetushenkilöstöllä riittävästi resursseja käydä työpaikoilla ohjaus- ja arviointikäynneillä.
- **Vaikuttavuus** oli yleisesti hyvällä tasolla, keskiarvo 4 tai yli.

- **Yleisarvio** koulutuksesta noudatteli samaa linjaa, perustutkinnossa hajontaa koulutuksen järjestäjien välillä (3,0–5,0).

Erikoisammattitutkinto

- Palautteita oli vuonna 2022 seitsemältä koulutuksen järjestäjältä ja vuonna 2023 yhdeksältä. Palautteet ovat yleisesti hyviä, keskiarvot yli 4.
- Hajontaa oli osaamisen hankkimisessa (3,8–4,9), HOKSissa (3,5–4,9), opiskelijan hyvinvoinnissa (3,5–4,9) ja vaikuttavuudessa (3,6–4,8).

Palautetiedot ovat hyödyllisiä työelämätoimikunnalle vierailukäyntikohteiden valinnassa ja vierailukäynneillä ja muutenkin toimikuntatyössä ja benchmarkkauksessa.

Työpaikkakysely

Perustutkinnon arvioissa oli eniten eroavaisuuksia väittämässä ”Oppilaitos tarjoaa mahdollisuutta ennakoida työpaikkamme osaamisen kehittämistarpeita ja sen avulla kehittää toimintaamme.”

Arvioiden eroavaisuuksia oli myös väittämässä ”Oppilaitoksella on kyky kehittää toimintaansa saamansa palautteen perusteella.” Yleinen palaute oli, että yhteistyö on hyvinkin sujuvaa oppilaitosten kanssa. Työelämän osaamistarpeiden ennakointi on yleisesti haastavaa. Työelämäpalautteisiin on vaikea saada kattavasti vastauksia. Kaikilla tutkintotasolla vastausprosentti on kuitenkin noussut vuonna 2023.

Vastausosuus (työpaikkajaksojen päivien lukumäärä)	Vuonna 2022	Vuonna 2023
Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perustutkinto	22,6	33,7
Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan ammattitutkinto	34,4	44,7
Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan erikoisammattitutkinto	24,7	29,3

Työpaikkaohjaajakysely

Eniten vaihtelua keskiarvoissa oli väittämässä ”Oppilaitos varmisti, että työpaikkaohjaajilla / mentorilla oli tiedossa opiskelijan henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan (HOKS) kirjatut tavoitteet.”

Vuonna 2023 kaikilla tutkintotasolla on ollut nousua keskiarvossa. Myös vastausosuudet ovat nousseet.

Vastausosuus (työpaikkajaksojen päivien lukumäärä)	Vuonna 2022	Vuonna 2023
Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perustutkinto	25,5	26,3
Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan ammattitutkinto	22,7	25,9
Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan erikoisammattitutkinto	10,9	34,4

Pohdintoja

Näyttöympäristöt ja niiden soveltuvuus osaamisen osoittamiseen

Vierailukäynneillään työelämätoimikunta on havainnut seuraavia seikkoja:

- Koulutuksen järjestäjällä on ohjeistus näyttöympäristöjen soveltuvuuden arviointiin.
- Opettajat ja kouluttajat varmistavat näyttöympäristön soveltuvuuden.
- Varmistetaan opiskelijakohtaisesti, että työpaikassa voidaan suorittaa kyseisen tutkinnon osan näytön.
- Opetushenkilöstöllä on laajat verkostot työelämän toimijoihin, ja se helpottaa varmistamaan työpaikan soveltuvuuden osaamisen osoittamiseen.
- Pitkä historia eri yritysten kanssa. Näyttöympäristöt ja ohjaajat ovat tuttuja.
- Uudet yritykset sekä yksittäiset uudet arvioijat perehdytetään henkilökohtaisesti. Uudet näyttöpaikat varmistetaan sopimuksen laadinnan yhteydessä.

Perustelut oppilaitoksissa järjestettävälle näytölle

Oppilaitoksissa näyttöjä järjestetään poikkeustapauksissa, jos työpaikalla ei ole sopivia tiloja, koneita tai laitteita opiskelijan käyttöön.

Yleistykset oikaisupyynnöistä

Työelämätoimikunnalle ei saapunut oikaisupyynnöitä osaamisen arvioinnin tarkistamista koskevista päätöksistä 2022–2023.

Henkilökohtaistamisen toteutuminen käytännössä

Näyttöjen henkilökohtaistaminen pyritään toteuttamaan vierailukäyntien perusteella yksilöllisesti ja yhteistyössä työelämän kanssa, ja opiskelijan osaaminen pyritään varmistamaan ennen näyttöä.

Kehittämiskohteet järjestäjien toiminnassa toimikunnan näkemyksen mukaan

Tutkinnon sisällä tutkintonimikkeissä on näyttötoiminnan ja dokumentoinnin suhteen eroavaisuuksia.

Yhteiset tutkinnon osat ja niiden osa-alueet

Vierailukäyntien perusteella yhteiset tutkinnon osat toteutetaan oppilaitoksissa usein omina kokonaisuuksinaan. Oppilaitoksissa koettiin, että kokonaisuudet ovat hyvin laajoja ja joillekin alan opiskelijoille liian haastavia. Yhteisten tutkinnon osien näytöt työelämässä vaativat työnantajilta sekä ajallisia että taloudellisia resursseja, joita ei aina ole. Myöskään työpaikkaohjaajilla ei välttämättä ole yhteisten tutkinnon osien vaatimaa osaamista. Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualalla on tyypillistä, että esimerkiksi alanvaihtajat hakeutuvat suoraan ammattitutkintoon, mutta opintojen aikana saattaakin käydä ilmi riittämätön osaamistaso, minkä vuoksi vaihtavat opiskelemaan perustutkintoa.

Tutkintojen perusteiden ja tutkintorakenteen toimivuus

Pohdintoja

Tutkinnon perusteiden työelämävastaavuus ja kokemukset tutkinnon perusteiden toimivuudesta

Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan tutkintojen perusteet vastaavat työelämän tarpeita.

Haasteellista on yhteisten tutkinnon osien integrointi ammatillisiin tutkinnon osiin ja niiden näyttöjen toteuttaminen työelämässä. Vierailukäynneillä saadun palautteen mukaan tutkintojen perusteissa on laaja sisältö ja tutkinnon osien määrää voisi vähentääkin. Perusteita pidetään mm. järkiperaisina, loogisina ja uuden arviointikriteeristön koetaan helpottavan työtä, mutta toisaalta osa kriteereistä koetaan sen verran vaikeaselkoisiksi opiskelijalle, että opettajan täytyy ne selittää. Myös opiskelijoille, jotka eivät osaa suomea, tutkinnon perusteet koettiin haastavaksi kertoa ja perehdyttää. Perusteita toivotaan useammalla kielellä. Viittaukset korttikoulutuksiin ja niiden arviointiin toivottiin selkeämmäksi perusteissa tai niiden poistamista kokonaan. Robotiikka ja tekoälyn hyödyntäminen olisi jatkossa syytä lisätä tutkinnon perusteisiin.

Tutkinnon muodostuminen ei ole ollut esteenä tutkinnon osien valinnaisuuden toteutumisessa. Tutkintojen muodostuminen koettiin toimivaksi ja helposti mukautui opiskelijan ja työelämän tarpeisiin. Perustutkinnon yhteisten tutkinnon osien suorittaminen nousee haasteeksi aikuisten ja erityisesti maahanmuuttajien keskuudessa.

Lisäohjeistuksen tarpeet tutkinnon osien ammattitaitovaatimuksista tai ammattitaidon osoittamistavoista

Ammattitaitovaatimusten avaaminen selkosuomeksi ja siten ei suomea äidinkielenään puhuville selkeämmäksi.

Tutkintorakenne

Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan nimirakenne kaipaa uudelleenarviointia ja nykyaikaistamista, jotta toimialan vetovoima säilyy.